

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10396

Tarih : 07.02.2025

23969

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz* tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Saliha AYDENİZ

Mardin Milletvekili

TBMM İdare Amiri

6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler, Malatya'da büyük bir yıkıma yol açmış, binlerce bina kullanılamaz hale gelmiş, çok sayıda vatandaş hayatını kaybetmiş veya yaralanmıştır. Depremi üzerinden iki yıl geçmiş olmasına rağmen, kentte enkaz kaldırma ve yeniden inşa sürecinde yaşanan sorunlar devam etmektedir.

Deprem sonrasında yapılan tespitlere göre, Malatya'da yıkım süreci yavaş ilerlemiş, şehirde hâlâ yıkılmamış binalar bulunduğu gibi bazı enkazların altında kayıp kişilere ait cenazelerin olduğu belirlenmiştir. Son dönemde yapılan yıkımlarda iki ayrı enkaz altında iki kişinin cenazesine ulaşılmış olması, yıkım sürecinin henüz tamamlanmadığını göstermektedir.

Öte yandan, yıkım ve enkaz kaldırma süreçlerinde ihale yolsuzluğu iddiaları gündeme gelmiş, bu kapsamda Emniyet Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) Şubesi tarafından yürütülen bir operasyon sonucunda yaklaşık 10 kişi gözaltına alınmış, 3 kişi tutuklanmıştır. Ancak soruşturmanın detaylarına ilişkin kamuoyuna

şeffaf bir açıklama yapılmamış olması, sürecin üzerinin örtüldüğüne dair kaygılara neden olmuştur.

Malatya'da barınma sorunu da halen devam etmektedir. Resmi açıklamalara göre 2025 yılı sonuna kadar tüm hak sahiplerinin konutlarına yerleştirilmesi hedeflenmekte, inşaatların hızla ilerlediği belirtilmektedir. Ancak, inşaatların gecikmesi ve mevcut geçici barınma koşullarının yetersizliği, yurttaşların yaşam standartlarını olumsuz etkilemektedir. Özellikle kırsal bölgelerde inşa edilen konutların konumlandırılması tartışma yaratmıştır. Doğanşehir ilçesi Kurucaova Mahallesi'nde köylülerin tarım alanlarına konut yapılmasına karşı çıkması, planlama süreçlerinde kamu yararının dikkate alınması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bunun yanı sıra, Malatya'da enkaz kaldırma çalışmaları sırasında ortaya çıkan asbest riski, halk sağlığını tehdit eden önemli bir faktör haline gelmiştir. Depremde yıkılan 60 binden fazla binanın molozlarının, şehir mezarlığına 200 metre mesafede bir alana döküldüğü belirtilmektedir. Enkaz taşıma sürecinde havaya karışan tozların, ciddi sağlık sorunlarına yol açabileceği ifade edilmektedir. Malatya Çevre Platformu yetkilileri, molozların taşınma sürecinde yeterli önlemlerin alınmadığını ve halk sağlığı açısından risk oluşturduğunu dile getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Malatya'da deprem sonrası yıkım sürecinin tamamlanamamasının gerekçesi nedir?
2. Depremde hasar gören binaların yıkım sürecinde yaşanan gecikmelerin, bölge halkı üzerindeki etkileri nelerdir?
3. Malatya'da kayıp cenazelerin enkaz altında bulunması, yıkım sürecinin denetimi açısından hangi eksiklikleri ortaya koymaktadır?
4. Malatya'da yürütülen yıkım ve enkaz kaldırma ihalelerinde yolsuzluk iddialarına ilişkin yürütülen soruşturmanın detayları nelerdir?
5. Kamuoyuna açıklanmayan yolsuzluk soruşturmasının şeffaf yönetilmemesinin gerekçesi nedir ve sorumluları kimlerdir?
6. Enkaz kaldırma ihalelerinin hangi kriterlere göre yapıldığı ve sürecin denetim mekanizmaları hakkında hangi önlemler alınmaktadır?

23969

7. 2025 yılı sonuna kadar tüm hak sahiplerinin konutlarına yerleştirilmesi planlanırken, bu sürecin gecikme ihtimali üzerine ne gibi tedbirler alınmaktadır?
8. Malatya'da kırsal bölgelerde yapılan deprem konutlarının yer seçimi nasıl yapılmakta ve fay hattı ya da sel riski gibi faktörler nasıl değerlendirilmektedir?
9. Tarım alanlarına deprem konutu yapılmasının uzun vadede yaratabileceği çevresel ve ekonomik etkiler nelerdir?
10. Devletin açıkladığı konut teslim süreci ile sahada yaşanan gecikmeler arasındaki farklılıklar hangi faktörlerden kaynaklanmaktadır?
11. Malatya'da asbest riski taşıyan enkaz kaldırma işlemlerinin halk sağlığı üzerindeki uzun vadeli etkileri nasıl değerlendirilmektedir?
12. Deprem sonrası moloz döküm sahalarının belirlenme süreci nasıl yönetilmekte ve sağlık açısından riskleri en aza indirmek için hangi önlemler alınmaktadır?
13. Depremzedelerin barınma, sağlık ve temel hizmetlere erişimindeki sorunları gidermek için yerel yönetimler ve merkezi hükümet arasında nasıl bir koordinasyon sağlanmaktadır?
14. Deprem sonrası kamu kurumlarının koordinasyonsuz hareket etmesi ve yaşanan gecikmelerin hukuki sorumluluğu kimlere aittir?
15. Malatya'daki inşaat firmaları ve yapı denetim süreçlerinde yaşanan ihmallerin sorumluları hakkında yürütülen soruşturmalarda ne gibi gelişmeler yaşanmaktadır?